

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

6 päivänä toukokuuta 2021 *

Muutoksenhaku – Talous- ja rahaliitto – Pankkiunioni – Asetus (EU) N:o 806/2014 – Luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisu yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa – 18 artikla – Kriisinratkaisumenettely – Edellytykset – Se, että yhteisö on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa – Euroopan keskuspankin (EKP) arvio, jonka mukaan laitos on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa – Valmisteleva toimi – Toimi, joka ei voi olla kanteen kohteena – Tutkimatta jättäminen

Yhdistetyissä asioissa C-551/19 P ja C-552/19 P,

joissa on kyse kahdesta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, jotka on pantu vireille 17.7.2019,

ABLV Bank AS, kotipaikka Riika (Latvia) (C-551/19 P),

ja

Ernests Bernis, kotipaikka Jurmala (Latvia),

Oļegs Fiļs, kotipaikka Jurmala,

OF Holding SIA, kotipaikka Riika (Latvia) ja

Cassandra Holding Company SIA, kotipaikka Jurmala (C-552/19 P),

edustajinaan aluksi O. Behrends ja M. Kirchner, Rechtsanwältin, sittemmin O. Behrends,

valittajina,

ja joissa muina osapuolina ovat

Euroopan keskuspankki (EKP), asiamiehinään aluksi E. Koupepidou ja G. Marafioti, avustajanaan J. Rodríguez Cárcamo, abogado, ja asiamiehinään sittemmin E. Koupepidou, G. Marafioti ja R. Ugena,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

jota tukee

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

Euroopan komissio, asiamiehinään aluksi D. Triantafyllou, A. Nijenhuis, K.-P. Wojcik ja A. Steiblyté, sittemmin D. Triantafyllou, A. Nijenhuis ja A. Steiblyté,

väliintulijana muutoksenhakuasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Prechal, presidentti K. Lenaerts, joka hoitaa kolmannen jaoston tuomarin tehtäviä, sekä tuomarit N. Wahl (esittelevä tuomari), F. Biltgen ja L. S. Rossi,

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: hallintovirkamies M. Longar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 22.10.2020 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 14.1.2021 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Valituksissaan yhtäältä ABLV Bank AS ja toisaalta Ernests Bernis, Oļegs Fiļs, OF Holding SIA ja Cassandra Holding Company SIA vaativat unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 6.5.2019 antaman määräyksen ABLV Bank v. EKP (T-281/18, EU:T:2019:296) (asia C-551/19 P) ja 6.5.2019 antaman määräyksen Bernis ym. v. EKP (T-283/18, ei julkaistu, EU:T:2019:295) (asia C-552/19 P) (jäljempänä valituksenalaiset määräykset), joilla tämä jätti tutkimatta niiden kanteet, joissa vaadittiin kumoamaan Euroopan keskuspankin (EKP) 23.2.2018 päivätyt toimet, joissa EKP totesi, että ABLV Bank ja tämän tytäryhtiö ABLV Bank Luxembourg SA olivat kykenemättömiä tai todennäköisesti kykenemättömiä jatkamaan toimintaansa yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismien ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta 15.7.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 806/2014 (EUVL 2014, L 225, s. 1) 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla (jäljempänä riidanalaiset toimet).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 2 Asetuksen N:o 806/2014 johdanto-osan 8, 11, 24 ja 26 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
”(8) Entistä tehokkaammat kriisinratkaisumekanismit ovat välttämättömiä, jotta voidaan välttää – – vahingot, joita on aiemmin aiheutunut pankkien kykenemättömyydestä jatkaa toimintaansa.

--

(11) Osallistuville jäsenvaltioille otetaan yhteisen kriisinratkaisumekanismin yhteydessä käyttöön keskitetyt kriisinratkaisuvalluudet, jotka annetaan tämän asetuksen mukaisesti perustetulle kriisinratkaisuneuvostolle ja kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille. – –

--

(24) Koska ainoastaan unionin toimielimet voivat vahvistaa unionin kriisinratkaisuperiaatteet ja koska kunkin erillisen kriisinratkaisumääräyksen hyväksymisessä voidaan käyttää harkintavaltaa, on tarpeen säätää [Euroopan unionin neuvoston] ja [Euroopan komission] asianmukaisesta osallistumisesta toimieliminä, jotka voivat käyttää täytäntöönpanovaltaa [SEUT] 291 artiklan mukaisesti. Kriisinratkaisuneuvoston tekemiin kriisinratkaisupäätöksiin liittyvien harkinnanvaraisten näkökohtien arvioinnin olisi oltava komission vastuulla. Kun otetaan huomioon kriisinratkaisupäätösten huomattava vaikutus jäsenvaltioiden rahoitusvakauteen ja unioniin sinänsä samoin kuin jäsenvaltioiden finanssipoliittiseen määräysvaltaan, on tärkeää, että neuvostolle siirretään täytäntöönpanovalta, joka koskee tiettyjen kriisinratkaisua koskevien päätösten tekemistä. Sen vuoksi olisi oltava neuvoston vastuulla komission ehdotuksesta valvoa tosiasiallisesti sitä, miten kriisinratkaisuneuvosto arvioi, onko kyse yleisestä edusta, sekä arvioida, onko tietyssä kriisinratkaisutoimessa käytettävä kriisinratkaisurahaston määrä muuttunut olennaisesti. – –

--

(26) EKP:n yhteisessä valvontamekanismissa toimivana valvojana sekä kriisinratkaisuneuvoston olisi pystyttävä arvioimaan, onko luottolaitos kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa ja onko perusteetonta odottaa, että sen kykenemättömyys jatkaa toimintaansa voidaan estää kohtuullisessa ajassa vaihtoehtoisilla yksityisen sektorin toimenpiteillä tai valvontatoimilla. Jos kriisinratkaisuneuvosto katsoo, että kaikki kriisinratkaisun käynnistämistä koskevat perusteet täyttyvät, sen olisi hyväksyttävä kriisinratkaisumääräys. Kriisinratkaisumääräyksen hyväksymistä koskeva menettely, johon neuvosto ja komissio osallistuvat, vahvistaa kriisinratkaisuneuvoston tarvittavaa toiminnallista riippumattomuutta, samalla kun siinä noudatetaan toimivallan siirtoa virastoille koskevaa periaatetta Euroopan unionin tuomioistuimen – – tulkinnan mukaisesti. Tässä asetuksessa säädetään sen vuoksi, että kriisinratkaisuneuvoston hyväksymä kriisinratkaisumääräys tulee voimaan ainoastaan, jos neuvosto tai komissio ei vastusta sitä 24 tunnin kuluessa siitä, kun kriisinratkaisuneuvosto on hyväksynyt sen, tai jos komissio hyväksyy sen. Neuvoston olisi voitava vastustaa kriisinratkaisuneuvoston kriisinratkaisumääräystä komission ehdotuksesta yksinomaan sillä perusteella, että kyse on yleisestä edusta ja että komissio on muuttanut olennaisesti kriisinratkaisuneuvoston ehdottamaa kriisinratkaisurahastosta käytettävää määrää.

--”

3 Asetuksen N:o 806/2014 7 artiklassa, jonka otsikko on ”Tehtävien jakaminen yhteisen kriisinratkaisumekanismin puitteissa”, säädetään seuraavaa:

”1. Kriisinratkaisuneuvosto on vastuussa yhteisen kriisinratkaisumekanismin tehokkaasta ja johdonmukaisesta toiminnasta.

2. Jollei 31 artiklan 1 kohdan säännöksistä muuta johdu, kriisinratkaisuneuvosto on vastuussa kriisinratkaisusuunnitelmien laatimisesta ja kaikkien kriisinratkaisuun liittyvien päätösten antamisesta seuraavien yhteisöjen tai konsernien osalta:

- a) edellä 2 artiklassa tarkoitetut konserniin kuulumattomat yhteisöt ja konsernit,
 - i) joita pidetään merkittävänä [luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille 15.10.2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013 [(EUVL 2013, L 287, s. 63)] 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti tai
 - ii) joiden osalta EKP on päättänyt [asetuksen N:o 1024/2013] 6 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti käyttää suoraan kaikkia asiaankuuluvia toimivaltuuksia; ja
- b) muut rajatylittävät konsernit.

3. Muiden kuin 2 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen ja konsernien osalta kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset suorittavat seuraavat tehtävät ja ovat vastuussa niistä, sanotun kuitenkin rajoittamatta kriisinratkaisuneuvoston toimivaltaa sille tällä asetuksella annetuista tehtävistä:

--

4. Mikäli tämän asetuksen mukaisten laadukkaiden kriisinratkaisukäytäntöjen johdonmukaisen soveltamisen kannalta on tarpeen, kriisinratkaisuneuvosto voi

--

- b) milloin tahansa, erityisesti jos sen a alakohdassa tarkoitettua varoitusta ei oteta asianmukaisesti huomioon, omasta aloitteestaan kyseistä kansallista kriisinratkaisuviranomaista kuultuaan tai kyseisen kansallisen kriisinratkaisuviranomaisen pyynnöstä päättää käyttää suoraan kaikkia tämän asetuksen mukaisia asiaankuuluvia toimivaltuuksia myös minkä tahansa tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai konsernin osalta.

5. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 3 kohdassa säädetään, osallistuvat jäsenvaltiot voivat päättää, että kriisinratkaisuneuvosto käyttää kaikkia sille tällä asetuksella annettuja asiaankuuluvia toimivaltuuksia ja hoitaa kaikkia sille tällä asetuksella annettuja tehtäviä niiden alueelle sijoittautuneiden yhteisöjen ja muiden kuin 2 kohdassa tarkoitettujen konsernien osalta.

--"

- 4 Asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan, jonka otsikko on "Kriisinratkaisumenettely", sanamuoto on seuraava:

"1. Kriisinratkaisuneuvosto hyväksyy 6 kohdan mukaisen kriisinratkaisumääräyksen 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yhteisöjä ja konserneja sekä 7 artiklan 4 kohdan b alakohdassa ja 5 kohdassa tarkoitettuja yhteisöjä ja konserneja varten, kun näiden kohtien soveltamista koskevat edellytykset täyttyvät, ainoastaan, kun se arvioi johdon istunnossaan saadessaan neljännen alakohdan mukaisen ilmoituksen tai omasta aloitteestaan, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) yhteisö on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa;

- b) ottaen huomioon ajoitus ja muut asiaankuuluvat olosuhteet ei voida kohtuudella olettaa, että yhteisön kykenemättömyys jatkaa toimintaansa on estettävissä kohtuullisessa ajassa millään yhteisöön kohdistuvilla vaihtoehtoisilla yksityisen sektorin toimenpiteillä, mukaan lukien laitosten suojajärjestelmien toimenpiteet, tai valvontatoimella, mukaan lukien varhaisen tilanteeseen puuttumisen toimenpiteet tai kyseeseen tulevien pääomainstrumenttien alaskirjaus tai muuntaminen 21 artiklan mukaisesti;
- c) kriisinratkaisutoimi on 5 kohdan mukaisesti yleisen edun kannalta välttämätön.

EKP arvioi ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun edellytyksen täyttymisen kuultuaan kriisinratkaisuneuvostoa. Kriisinratkaisuneuvosto voi johdon istunnossa tehdä tällaisen arvioinnin ainoastaan sen jälkeen, kun se on ensin ilmoittanut EKP:lle aikomuksestaan, ja ainoastaan, jos EKP ei tee kyseistä arviointia kolmen kalenteripäivän kuluessa tämän tiedon vastaanottamisesta. EKP antaa kriisinratkaisuneuvostolle viipymättä kaikki asiaan liittyvät tiedot, joita kriisinratkaisuneuvosto pyytää arviointiaan varten.

Jos EKP arvioi, että ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettu edellytys täyttyy ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun yhteisön tai konsernin osalta, se ilmoittaa tämän arvioinnin viipymättä komissiolle ja kriisinratkaisuneuvostolle.

Kriisinratkaisuneuvosto arvioi johdon istunnossaan tai tapauksen mukaan kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset arvioivat ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetun edellytyksen täyttymisen tiiviissä yhteistyössä EKP:n kanssa. EKP voi myös ilmoittaa kriisinratkaisuneuvostolle tai asianomaisille kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille, että se katsoo kyseisessä alakohdassa säädetyn edellytyksen täyttyvän.

2. Jos on saatu 1 kohdan mukainen ilmoitus tai jos kriisinratkaisuneuvosto aikoo tehdä arvioinnin 1 kohdan nojalla omasta aloitteestaan 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai konsernin osalta, kriisinratkaisuneuvosto ilmoittaa arvionsa viipymättä EKP:lle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta EKP:n luottolaitoksiin liittyvien valvontatehtävien suorittamista suoraan asetuksen – N:o 1024/2013 6 artiklan 5 kohdan b alakohdan nojalla.

--

4. Edellä olevan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan soveltamiseksi yhteisön on katsottava olevan kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, jos se on yhdessä tai useammassa seuraavista tilanteista:

- a) yhteisö rikkoo tai sen voidaan objektiivisten tosiseikkojen perusteella todeta lähitulevaisuudessa rikkovan toimiluvan voimassaolon jatkamiselle asetettuja vaatimuksia siten, että EKP:n olisi perusteltua peruuttaa lupa, muun muassa koska yhteisö on kärsinyt tai todennäköisesti kärsii tappioita, jotka kuluttavat sen kaikki omat varat tai merkittävän osan niistä;
- b) yhteisön varat ovat tai niiden voidaan objektiivisten tosiseikkojen perusteella todeta lähitulevaisuudessa olevan pienemmät kuin sen velat;
- c) yhteisö ei kykene tai sen voidaan objektiivisten tosiseikkojen perusteella todeta lähitulevaisuudessa olevan kykenemätön maksamaan velkojaan tai suorittamaan muita vastuitaan eräpäivään mennessä;

d) poikkeuksellinen julkinen rahoitustuki on tarpeen – –

5. Tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohtaa sovellettaessa kriisinratkaisutoimea on pidettävä yleisen edun mukaisena, jos se on tarpeen yhden tai useamman sellaisen 14 artiklassa tarkoitetun kriisinratkaisutavoitteen saavuttamiseksi, jota ei voitaisi saavuttaa samassa laajuudessa tavanomaisten maksukyvyttömyysmenettelyjen mukaisella yhteisön likvidaatiolla, ja jos kriisinratkaisutoimi on oikeassa suhteessa kyseisiin tavoitteisiin.

6. Jos kaikki 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, kriisinratkaisuneuvosto hyväksyy kriisinratkaisumääräyksen. Kriisinratkaisumääräyksessä on

a) asetettava yhteisö kriisinratkaisuun;

b) määritettävä 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kriisinratkaisuvälineiden soveltaminen kriisinratkaisun kohteena olevaan laitokseen, erityisesti mahdollinen velkakirjojen arvon alaskirjauksen soveltamisalan ulkopuolelle rajaaminen 27 artiklan 5 ja 14 kohdan mukaisesti;

c) määritettävä kriisinratkaisurahaston 76 artiklan mukainen kriisinratkaisutoimea tukeva käyttö 19 artiklan nojalla tehdyn komission päätöksen mukaisesti.

7. Kriisinratkaisuneuvosto toimittaa kriisinratkaisumääräyksen komissiolle välittömästi sen jälkeen, kun se on hyväksytty.

Komissio joko tukee kriisinratkaisumääräystä 24 tunnin kuluessa siitä, kun kriisinratkaisuneuvosto on toimittanut sen sille, tai vastustaa kriisinratkaisumääräystä sen harkinnanvaraisten näkökohtien osalta tapauksissa, jotka eivät kuulu tämän kohdan kolmannen alakohdan soveltamisalaan.

Komissio voi 12 tunnin kuluessa siitä, kun kriisinratkaisuneuvosto on toimittanut sille kriisinratkaisumääräyksen, ehdottaa neuvostolle, että se

a) vastustaa kriisinratkaisumääräystä sillä perusteella, että kriisinratkaisuneuvoston hyväksymä kriisinratkaisumääräys ei täytä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua yleistä etua koskevaa perustetta;

b) hyväksyy kriisinratkaisuneuvoston hyväksymässä kriisinratkaisumääräyksessä vahvistetun kriisinratkaisurahaston määrän olennaisen muutoksen tai vastustaa sitä.

Kolmatta alakohtaa sovellettaessa neuvosto tekee päätöksensä yksinkertaisella enemmistöllä.

Kriisinratkaisumääräys voi tulla voimaan ainoastaan, jos neuvosto tai komissio ei vastusta sitä 24 tunnin kuluessa siitä, kun kriisinratkaisuneuvosto on toimittanut sen.

– –

9. Kriisinratkaisuneuvosto varmistaa, että asianomaiset kansalliset kriisinratkaisuviranomaiset toteuttavat tarvittavat kriisinratkaisutoimet pannakseen kriisinratkaisumääräyksen täytäntöön. Kriisinratkaisumääräys osoitetaan asianomaisille kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille, ja siinä ohjeistetaan kyseisiä viranomaisia, joiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet pannakseen 29 artiklan mukaisesti kriisinratkaisumääräys täytäntöön käyttämällä

kriisinratkaisuvaltuuksia. Jos käytössä on valtiontukea tai kriisinratkaisurahaston tukea, kriisinratkaisuneuvosto noudattaa komission kyseisestä tuesta tekemää päätöstä.

– –”

- 5 Asetuksen N:o 806/2014 86 artiklassa, jonka otsikko on ”Asian saattaminen unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi”, säädetään seuraavaa:

”1. Valituslautakunnan tai, jos oikeutta hakea muutosta valituslautakunnalta ei ole, kriisinratkaisuneuvoston tekemästä päätöksestä voi nostaa kanteen unionin tuomioistuimessa [SEUT] 263 artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltio, unionin toimielin taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi hakea kriisinratkaisuneuvoston päätöksiin muutosta unionin tuomioistuimelta [SEUT] 263 artiklan mukaisesti.

3. Jos kriisinratkaisuneuvostolla on velvoite toimia ja se laiminlyö päätöksen tekemisen, laiminlyöntiä koskeva kanne voidaan nostaa unionin tuomioistuimessa [SEUT] 265 artiklan mukaisesti.

4. Kriisinratkaisuneuvosto toteuttaa toimenpiteet, joita unionin tuomioistuimen tuomion täytäntöönpano edellyttää.”

Asian tausta

- 6 ABLV Bank, joka on valittajana asiassa C-551/19 P, on Latviaan sijoittautunut luottolaitos ja ABLV-konsernin emoyhtiö. ABLV Bank Luxembourg on Luxemburgiin sijoittautunut luottolaitos, joka on yksi ABLV-konsernin tytäryhtiöistä ja jonka ainoa osakkeenomistaja on ABLV Bank.
- 7 Ernests Bernis, Oļegs Fiļs, OF Holding ja Cassandra Holding Company, jotka ovat valittajina asiassa C-552/19 P, ovat ABLV Bankin suoria tai välillisiä osakkeenomistajia.
- 8 ABLV Bank ja ABLV Bank Luxembourg luokiteltiin asetuksen N:o 1024/2013 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuiksi merkittäviksi yhteisöiksi, joten niiden valvonnasta vastasi EKP yhteisen valvontamekanismin puitteissa.
- 9 Yhdysvaltain valtiovarainministeriö (United States Department of the Treasury) ilmoitti 13.2.2018 Financial Crimes Enforcement Networkin välityksellä aikomuksestaan toteuttaa erityistoimenpiteitä estääkseen ABLV-konsernin pääsyn Yhdysvaltain dollariin (USD) perustuvaan rahoitusjärjestelmään.
- 10 EKP pyysi 18.2.2018 Finanšu un kapitāla tirgus komisijaa (rahoitus- ja pääomamarkkinoiden valvontaviranomainen, Latvia), joka on Latvian kansallinen kriisinratkaisuviranomainen, keskeyttämään ABLV Bankin taloudellisten velvoitteiden maksamisen. EKP pyysi Commission de surveillance du secteur financier'ta (rahoitusalan valvontaviranomainen, Luxemburg), joka on Luxemburgin kansallinen kriisinratkaisuviranomainen, toteuttamaan samankaltaisia toimenpiteitä ABLV Bank Luxembourgin osalta.

- 11 EKP ilmoitti 22.2.2018 kriisinratkaisuneuvostolle arviointiehdotuksensa siitä, ovatko ABLV Bank ja ABLV Bank Luxembourg kykenemättömiä tai todennäköisesti kykenemättömiä jatkamaan toimintaansa, asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaista kriisinratkaisuneuvoston kuulemista varten.
- 12 EKP totesi 23.2.2018, että ABLV Bank ja ABLV Bank Luxembourg olivat kykenemättömiä tai todennäköisesti kykenemättömiä jatkamaan toimintaansa asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettulla tavalla. ABLV Bankia ja ABLV Bank Luxemburgia koskevat EKP:n arvioinnit ilmoitettiin kriisinratkaisuneuvostolle samana päivänä. Nämä ovat asian riidanalaiset toimet.
- 13 Kriisinratkaisuneuvosto antoi samana päivänä kaksi päätöstä, jotka koskivat yhtäältä ABLV Bankia ja toisaalta ABLV Bank Luxemburgia ja joissa se katsoi, että siitä huolimatta, että EKP oli arvioinut sitä, olivatko kyseiset luottolaitokset kykenemättömiä tai todennäköisesti kykenemättömiä jatkamaan toimintaansa, ei ollut syytä antaa kriisinratkaisumääräystä niitä varten, koska kriisinratkaisutoimi ei ollut kyseisen asetuksen 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa ja 18 artiklan 5 kohdassa tarkoitettulla tavalla yleisen edun kannalta välttämätön, kun otetaan huomioon kyseisten laitosten erityispiirteet sekä rahoitus- ja taloustilanteet.
- 14 Kriisinratkaisuneuvoston päätökset annettiin samana päivänä eli 23.2.2018 tiedoksi niille, joille ne oli osoitettu, eli yhtäältä Latvian rahoitus- ja pääomamarkkinoiden valvontaviranomaiselle ja toisaalta Luxemburgin rahoitusalan valvontaviranomaiselle.
- 15 ABLV Bankin osakkeenomistajat käynnistivät 26.2.2018 menettelyn, jonka avulla ABLV Bank voi saattaa likvidaationsa päätökseen, ja toimittivat Latvian rahoitus- ja pääomamarkkinoiden valvontaviranomaiselle hakemuksen ABLV Bankin vapaaehtoista likvidaatiota koskevan suunnitelman hyväksymisestä.
- 16 EKP teki 11.7.2018 Latvian rahoitus- ja pääomamarkkinoiden valvontaviranomaisen ehdotuksesta päätöksen, jolla se peruutti ABLV Bankin toimiluvan.

Muutoksenhaku unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalaiset määräykset

- 17 Asian C-551/19 P valittaja ja asian C-552/19 P valittajat nostivat unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 3.5.2018 toimittamallaan kannekirjelmillä kanteet, joissa vaadittiin riidanalaisten tointen kumoamista. Nämä kaksi kannetta rekisteröitiin asioiksi T-281/18 ja T-283/18.
- 18 Asian C-551/19 P valittaja ja asian C-552/19 P valittajat nostivat lisäksi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 3.5.2018 toimittamallaan kannekirjelmillä kanteet, joissa vaadittiin tämän tuomion 13 kohdassa tarkoitettujen kriisinratkaisuneuvoston 23.2.2018 tekemien päätösten kumoamista. Nämä kaksi kannetta rekisteröitiin asioiksi T-280/18 ja T-282/18, ja ne ovat vireillä unionin yleisessä tuomioistuimessa.
- 19 Valittajat vetosivat tämän tuomion 17 kohdassa mainittujen kanteidensa tueksi kymmeneen samaan kanneperusteeseen, joista ensimmäinen perustuu kriteerin, joka koskee sitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, virheelliseen arviointiin, toinen kuulluksi tulemista koskevan oikeuden ja muiden siihen liittyvien oikeuksien loukkaamiseen, kolmas perusteluvollisuuden laiminlyöntiin, neljäs siihen, että

asiakirja-aineiston kaikkia merkityksellisiä seikkoja ei ole tutkittu kokonaan ja puolueettomasti, viides suhteellisuusperiaatteen loukkaamiseen, kuudes yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen, seitsemäs omistusoikeuden ja elinkeinovapauden loukkaamiseen, kahdeksas nemo auditur -periaatteen loukkaamiseen, yhdeksäs harkintavallan väärinkäyttöön, ja kymmenes Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan rikkomiseen.

- 20 EKP esitti kummankin kanteen osalta erillisellä asiakirjalla oikeudenkäyntiväitteen, joka koostui kahdesta osasta.
- 21 EKP väitti ensinnäkin, että riidanalaiset toimet ovat ainoastaan valmistelevia toimia ja että niissä oleva tosiseikkojen arviointi ei ole sitova. Se lisäsi, että asetuksessa N:o 806/2014 ei säädetä mahdollisuudesta nostaa kumoamiskanne arvioinnista, joka koskee sitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. EKP muistutti lopuksi, että kantajat olivat nostaneet kumoamiskanteet kriisinratkaisuneuvoston päätöksistä, joten riidanalaisiin toimiin väitetysti liittyviin oikeudellisiin virheisiin voitiin vedota näiden kanteiden yhteydessä, mikä takasi kantajille riittävän oikeussuojan.
- 22 Toiseksi EKP väitti, etteivät riidanalaiset toimet koskeneet kantajia suoraan.
- 23 Unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi tämän oikeudenkäyntiväitteen valituksenalaisissa määräyksissä ja jätti näin ollen molemmat kanteet tutkimatta.
- 24 Muistutettuaan, että kumoamiskanteen kohteena voivat olla ainoastaan sellaiset toimet, joilla on sitovia oikeusvaikutuksia ja jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi, ja että siltä osin kuin on kyse toimista, jotka laaditaan sisäisen menettelyn useammassa vaiheessa, kannekelpoisia toimia ovat lähtökohtaisesti ainoastaan sellaiset toimenpiteet, joilla vahvistetaan lopullisesti toimielimen kanta menettelyn päätteeksi, eivätkä tällaisia ole väliaikaiset toimenpiteet, joiden tavoitteena on valmistella lopullista päätöstä, unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että riidanalaisia toimia on pidettävä valmistelevinä toimina siinä menettelyssä, jossa kriisinratkaisuneuvosto voi tehdä joko myönteisen tai kielteisen päätöksen kyseessä olevien pankkien kriisinratkaisusta, eikä niistä siten voida nostaa kumoamiskannetta.

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

- 25 Asian C-551/19 P valittaja vaatii, että unionin tuomioistuin
 - kumoaa valituksenalaisen määräyksen
 - toteaa, että kumoamiskanne voidaan ottaa tutkittavaksi
 - palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen kumoamiskanteen ratkaisemiseksi ja
 - velvoittaa EKP:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut ensimmäisessä oikeusasteessa ja muutoksenhakuasteessa.
- 26 Asian C-552/19 P valittajat vaativat, että unionin tuomioistuin
 - kumoaa valituksenalaisen määräyksen

- toteaa, että kumoamiskanne voidaan ottaa tutkittavaksi
 - palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen kumoamiskanteen ratkaisemiseksi ja
 - velvoittaa EKP:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut ensimmäisessä oikeusasteessa ja muutoksenhakuasteessa.
- 27 EKP vaatii, että unionin tuomioistuin hylkää valitukset kokonaisuudessaan ilmeisen perusteettomina tai toissijaisesti jättää valitukset osittain tutkimatta ja hylkää ne osittain perusteettomina, minkä lisäksi se vaatii, että valittajat veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 28 Komissio, joka väliintulijana tukee EKP:tä, vaatii, että valitukset hylätään perusteettomina ja että unionin tuomioistuin korvaa valituksenalaisten määräysten 34 kohdassa esitetyt päätelmät muilla päätelmillä ”selventäen, onko kyseinen EKP:n arviointi luonteeltaan auktoritatiivinen, eli arviointi, joka koskee sitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ja jota kriisinvetoa ja komission on noudatettava, jos kriisinvetoa lopulta toteutetaan kriisinvetoa, komission ja tapauksen mukaan neuvoston ensin arvioitua muita kriisinvetoa edellytyksiä”.
- 29 Asiat C-551/19 P ja C-552/19 P yhdistettiin unionin tuomioistuimen presidentin 24.9.2019 antamalla määräyksellä kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomion antamista varten.

Valitusten tarkastelu

- 30 Asian C-551/19 P valittaja esittää valituksensa tueksi kaksi valitusperustetta, jotka ovat samat kuin asian C-552/19 P valittajien valituksensa tueksi esittämät kaksi valitusperustetta.
- 31 Valittajat väittävät ensimmäisessä valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen ja rikkoi SEUT 263 artiklaa, kun se ei perustanut valituksenalaisia määräyksiä EKP:n tosiasiallisesti tekemiin päätöksiin, sillä sen olisi pitänyt arvioida kanteiden tutkittavaksi ottaminen EKP:n nyt käsiteltävässä asiassa tekemän arvioinnin luonteen kannalta. Valittajat väittävät toisessa valitusperusteessaan, että kyseiset määräykset perustuvat sen lisäksi asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan virheelliseen tulkintaan.
- 32 Ennen kunkin valitusperusteen yksityiskohtaista tarkastelua on ensiksi todettava, että EKP:n mukaan valitukset ovat kokonaisuudessaan ilmeisen perusteettomia, koska kyseiset valitusperusteet ovat tehottomia. Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisissa määräyksissä vain ylimääräisenä seikkana, etteivät riidanalaisissa toimissa olevat arvioinnit siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ole sitovia. EKP esittää tähän liittyen neljä argumenttia. Ensinnäkin on niin, että sillä, että EKP:n arvioinnit siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, eivät ole kriisinvetoa sitovia, ei ole merkitystä SEUT 263 artiklan soveltamisen kannalta, koska unionin yleinen tuomioistuin totesi, että riidanalaiset toimet olivat valmistelevia toimia, eivätkä valittajat ole kiistäneet tätä arviointia. Toiseksi valittajat eivät ole riitauttaneet unionin yleisen tuomioistuimen arviointia, jonka mukaan riidanalaiset toimet eivät ole muuttaneet niiden oikeudellista asemaa. Kolmanneksi kysymys siitä, sitovatko EKP:n arvioinnit siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, kriisinvetoa, on nyt käsiteltävässä asiassa teoreettinen kysymys, jolla ei ole merkitystä

asiakysymyksen kannalta. Neljänneksi unionin yleinen tuomioistuin jätti kanteet tutkimatta ottaen SEUT 263 artiklan mukaisesti samalla huomioon valittajien asioissa T-280/18 ja T-282/18 nostamat kanteet, eivätkä valittajat ole riitauttaneet tätä arviointia.

- 33 Siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisten määräysten 49 kohdassa, että riidanalaiset toimet ovat valmistelevia toimia, jotka eivät muuta valittajien oikeusasemaa, koska kyseiset toimet muodostuvat EKP:n suorittamasta tosiseikkojen arvioinnista sen kysymyksen osalta, ovatko ABLV Bank ja tämän tytäryhtiö kykenemättömiä tai todennäköisesti kykenemättömiä jatkamaan toimintaansa, eikä kyseinen arviointi ole sitova vaan muodosti nyt käsiteltävässä asiassa perustan kriisinratkaisuneuvoston päätöksille, joissa todetaan, ettei kriisinratkaisu ole yleisen edun kannalta välttämätön, on riittävää todeta, että toteamus, jonka mukaan EKP:n suorittamat arvioinnit siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, eivät sido kriisinratkaisuneuvostoa, on selkeästi kyseisten määräysten taustalla, toisin kuin EKP väittää.
- 34 Valituksia ei näin ollen voida hylätä ilmeisen perusteettomina sillä perusteella, että valittajien valitusperusteet ovat tehottomia, ja siten kyseisiä valitusperusteita on tarkasteltava yksi kerrallaan.

Ensimmäinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

- 35 Valittajat väittävät tämän tuomion 31 kohdassa mainitussa ensimmäisessä valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin ei tehnyt eroa niiden kysymysten välillä, jotka koskevat yhtäältä sitä, oliko EKP:llä toimivalta tehdä sitova arviointi, ja toisaalta sitä, oliko EKP:n riidanalaisissa toimissa tekemällä arvioinnilla tarkoitus olla sitova vaikutus nyt käsiteltävässä asiassa. Valittajat katsovat lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin jätti valituksenalaisilla määräyksillä kanteet tutkimatta toimien luonteen perusteella, mutta se tarkasteli tällöin toimia, jotka EKP:n olisi pitänyt antaa unionin yleisen tuomioistuimen itsensä asetuksen N:o 806/2014 18 artiklasta tekemän tulkinnan mukaisesti, eikä itse riidanalaisia toimia, sellaisina kuin EKP ne antoi. Valittajien viimeksi mainitusta säännöksestä tekemän tulkinnan mukaan silloin, kun viranomaisen antaa sitovan toimen, koska se katsoo, että toimen sitova luonne on lainsäädännön mukainen, kyseisestä toimesta nostettu kumoamiskanne voidaan ottaa tutkittavaksi, ja kysymys siitä, onko toimi annettu lainmukaisesti, kuuluu kanteen aineelliseen eikä sen tutkittavaksi ottamisen arviointiin.
- 36 Sen osoittamiseksi, että antaessaan riidanalaiset toimet EKP on nyt käsiteltävässä asiassa asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan täsmällisestä tulkinnasta riippumatta tosiasiallisesti antanut sitovia toimia, jotka voivat olla kumoamiskanteen kohteena, valittajat vetoavat erilaisiin seikkoihin, kuten siihen, ettei EKP ole ainoastaan toimittanut tosiseikkoja koskevia tietoja valmistellakseen kriisinratkaisuneuvoston myöhempää päätöstä, siihen, että EKP on itse ilmoittanut sekä riidanalaisissa toimissa että niistä annetussa virallisessa ilmoituksessa, että se on arvioinut asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, siihen, että EKP:n tekemästä arvioinnista ilmoitettiin kyseessä oleville pankeille, ja lisäksi unionin yleisen tuomioistuimen arviointiin tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Luxemburgin piirituomioistuin) 9.3.2018 antamasta tuomiosta, joka mainitaan valituksenalaisissa määräyksissä.

- 37 EKP kiistää valittajien väitteet ja katsoo ensisijaisesti, että ensimmäinen valitusperuste on jätettävä tutkimatta, koska siinä ei täsmennetä valituksenalaisten määräysten riitautettuja kohtia, ja toissijaisesti, että se on perusteeton. EKP:tä tukee viimeksi mainitun seikan osalta komissio, joka väittää, että sen arvioiminen, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, on valmisteleva toimenpide.

Unionin tuomioistuimen arviointi

- 38 Ensimmäisen valitusperusteen tutkittavaksi ottamisesta on todettava, että toisin kuin EKP väittää, oikeudellinen virhe, johon valittajat vetoavat, on tämän tuomion 35 ja 36 kohdassa valitusperusteen tueksi tiivistetysti esitettyjen eri argumenttien lukemisen perusteella selvästi määritettävissä, joten kyseinen valitusperuste voidaan ottaa tutkittavaksi.
- 39 Sitä vastoin on todettava, että unionin yleisen tuomioistuimen päättelyä vastaan esitetyt väitteet eivät ole perusteltuja. Kuten kyseinen tuomioistuin muistutti perustellusti, vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa SEUT 263 artiklan neljännen kohdan nojalla kumoamiskanteen ainoastaan sellaisista toimista, joilla on sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttamalla tämän oikeusasemaa selvästi (ks. vastaavasti tuomio 11.11.1981, IBM v. komissio, 60/81, EU:C:1981:264, 9 kohta; tuomio 12.9.2006, Reynolds Tobacco ym. v. komissio, C-131/03 P, EU:C:2006:541, 54 kohta ja tuomio 31.1.2019, International Management Group v. komissio, C-183/17 P ja C-184/17 P, EU:C:2019:78, 51 kohta). Kannekelpoisia toimia ovat siten pääsääntöisesti toimenpiteet, joissa lopullisesti vahvistetaan toimielimen kanta hallinnollisen menettelyn päätteeksi ja joilla pyritään aikaansaamaan sitovia oikeusvaikutuksia, jotka ovat omiaan vaikuttamaan kantajan etuihin; sen sijaan menettelyn kuluessa tehdyillä toimenpiteillä, joilla valmistellaan lopullista päätöstä, ei ole tällaisia vaikutuksia (tuomio 18.11.2010, NDSHT v. komissio, C-322/09 P, EU:C:2010:701, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Näin ollen menettelyn kuluessa toteutetut toimenpiteet, jotka ilmaisevat toimielimen arvioinnin ja joilla valmistellaan lopullista päätöstä, eivät lähtökohtaisesti ole toimia, joista voidaan nostaa kumoamiskanne (ks. vastaavasti tuomio 13.10.2011, Deutsche Post ja Saksa v. komissio, C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, 50 kohta ja tuomio 15.3.2017, Stichting Woonpunt ym. v. komissio, C-415/15 P, EU:C:2017:216, 44 kohta).
- 40 Sen määrittämistä varten, ovatko riidanalaiset toimet valmistelevia toimia, kuten unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisissa määräyksissä, vai SEUT 263 artiklassa tarkoitettuja kannekelpoisia toimia, kuten valittajat väittävät, tarkastelun kohteeksi on otettava kyseisten tointen asiasisältö (ks. vastaavasti tuomio 18.11.2010, NDSHT v. komissio, C-322/09 P, EU:C:2010:701, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja niiden toteuttajan eli nyt käsiteltävässä asiassa EKP:n aikomus (ks. vastaavasti tuomio 17.7.2008, Athinaiki Techniki v. komissio, C-521/06 P, EU:C:2008:422, 42 kohta ja tuomio 26.1.2010, Internationaler Hilfsfonds v. komissio, C-362/08 P, EU:C:2010:40, 52 kohta).
- 41 Tältä osin unionin tuomioistuin on täsmentänyt, että se, että tarkastelun kohteeksi otetaan toimen asiasisältö, edellyttää, että toimen vaikutuksia arvioidaan objektiivisten arviointiperusteiden, kuten kyseessä olevan toimen sisällön, perusteella ja siten, että huomioon otetaan tarvittaessa toimen antamisen asiayhteys ja toimen toteuttaneen unionin toimielimen, elimen tai laitoksen toimivalta (ks. vastaavasti tuomio 13.2.2014, Unkari v. komissio, C-31/13 P, EU:C:2014:70, 55 kohta ja tuomio 9.7.2020, Tšekki v. komissio, C-575/18 P, EU:C:2020:530, 47 kohta), eikä tätä

toimivaltaa ole ymmärrettävä abstraktisti vaan seikkana, joka voi olla apuna kyseisen toimen sisällön konkreettisesti analyysissä, joka on keskeinen ja välttämätön (ks. vastaavasti tuomio 25.10.2017, Romania v. komissio, C-599/15 P, EU:C:2017:801, 49, 51, 52 ja 55 kohta).

- 42 Siltä osin kuin valittajat ovat ottaneet EKP:n aikomuksen, jonka ne väittävät tällä olleen antaessaan riidanalaiset toimet, yhdeksi ensimmäisen valitusperusteen keskeisistä osista, on lisäksi todettava, että unionin tuomioistuin on korostanut, että vaikka unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että huomioon voidaan ottaa myös subjektiivinen kriteeri, joka koskee aikomusta, jonka vuoksi toimielin, elin tai laitos on toteuttanut riidanalaisen toimen, tällä subjektiivisella kriteerillä voi olla edellisessä kohdassa mainittuihin objektiivisiin kriteereihin nähden vain täydentävä rooli, joten sillä ei voida katsoa olevan suurempaa merkitystä kuin viimeksi mainituilla eikä sillä voida kyseenalaistaa näistä seuraavaa riidanalaisen toimen vaikutusten arviointia (tuomio 21.1.2021, Saksa v. Esso Raffinage, C-471/18 P, EU:C:2021:48, 65 kohta).
- 43 Unionin yleinen tuomioistuin noudatti selvästi tätä oikeuskäytäntöä tarkastellessaan valituksenalaisten määräysten 33–36 kohdassa yksityiskohtaisesti riidanalaisten tointen asiasisältöä ottamalla muun muassa huomioon sellaisena seikkana, joka voi olla apuna kyseisten tointen sisällön konkreettisesti analyysissä, EKP:n toimivallan silloin, kun EKP:n on arvioitava asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan nojalla, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, verrattuna kriisintarkkaisuun toteutetuille kyseisessä artiklassa annettuun toimivaltaan siinä tapauksessa, että tälle ilmoitetaan tällaisesta arvioinnista. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin katsoi kyseisten määräysten 47 kohdassa, että EKP:n aikomus riidanalaisten tointen antamisessa ei kyseenalaista niiden luonnetta valmistelemina toimina. Tämä arviointimenetelmä on yhteensopiva tämän tuomion edellisessä kohdassa mainitun oikeuskäytännön kanssa, jonka mukaan muutoksenhaun kohteena olevan toimen toteuttajan aikomus on luonteeltaan ainoastaan täydentävä sen määrittämisessä, onko toimi kannekelpoinen vai ei.
- 44 Näin ollen valittajat moittivat virheellisesti unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se tukeutui abstraktisti sellaiseen ei-sitovaan toimeen, joka EKP:n olisi pitänyt antaa unionin yleisen tuomioistuimen asetuksen N:o 806/2014 18 artiklasta tekemän tulkinnan mukaan, eikä EKP:n tosiasiallisesti toteuttamiin toimenpiteisiin.
- 45 Valittajat pyrkivät kyseenalaistamaan tämän tuomion 43 kohdassa mainitut unionin yleisen tuomioistuimen arvioinnit vetoamalla olettaamaan, jonka mukaan kaikilla viranomaisten arvioinneilla on sitova vaikutus, ellei kyseinen viranomainen osoita selvästi, ettei arviointi ole luonteeltaan tällainen. Valittajat esittävät, että EKP on itse todennut sekä riidanalaisissa toimissa että niistä annetussa virallisessa ilmoituksessa, että se on arvioinut asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Valittajat tuovat esiin myös useita muita seikkoja, kuten EKP:n suorittaman oikeasuhteisuuden arvioinnin, joka edellyttää, että päätöksellä tällaisen arvioinnin tekemisestä on sitovia oikeusvaikutuksia, sen, että riidanalaisista toimista on annettu virallinen ilmoitus ja että niistä on ilmoitettu kyseessä oleville luottolaitoksille, ja julkisen väittämän, jonka mukaan kyseisten luottolaitosten likvidaatiot olivat väistämättömiä. Valittajat toteavat myös, että unionin yleinen tuomioistuin on arvioidessaan tribunal d'arrondissement de Luxembourg 9.3.2018 antamaa tuomiota tulkinnut väärin sanaa "sitova", joka tosiasiallisesti tarkoittaa kyseisen asetuksen 18 artiklan asiayhteydessä sitä, että EKP:n arviointi siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, sitoo kriisintarkkaisuun toteutettua siten, että tämä ei voi toteuttaa kriisintarkkaisuutoimea, kun EKP on todennut, että kyseessä oleva pankki ei ole sellaisessa

tilanteessa, että se on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ja että kriisiratkaisuneuvoston on sitä vastoin toteutettava tällainen toimi, kun EKP on todennut, että kyseessä on tilanne, jossa pankki on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa.

- 46 Olettama, jonka valittajat haluaisivat tunnustettavan, olisi ristiriidassa sen vaatimuksen kanssa, jonka mukaan tietyn toimen yhteydessä on määritettävä toimen mahdollinen sitovuus sen asiasisällön ja sen toteuttajan aikomuksen perusteella, mikä puolestaan olisi tämän tuomion 40–42 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaista. Lisäksi SEUT 263 artikla menettäisi tällaisen olettaman seurauksena suurelta osin merkityksensä, sillä olettaman soveltaminen johtaisi siihen, että unionin tuomioistuinten on lähdettävä siitä, että kaikki unionin toimielinten, elinten tai laitosten toimet ovat luonteeltaan päätöksiä, elleivät nämä ole nimenomaisesti ilmoittaneet, ettei näin ole tietyn toimen osalta. Jos kyseisten toimielinten, elinten tai laitosten tehtäväksi jätettäisiin sen määrittelemisen, ovatko niiden toimet päätöksiä vai ei, ja oletettaisiin, jollei toisin mainita, että kyseiset toimet ovat sitovia ja siten päätöksiä, tällainen olettama olisi myös ristiriidassa tämän tuomion 39 kohdassa mainitun oikeuskäytännön kanssa, jonka mukaan sillä, ovatko unionin toimielimet, elimet ja laitokset nimenneet toimen päätökseksi, ei ole merkitystä (ks. vastaavasti tuomio 18.11.2010, NDSHT v. komissio, C-322/09 P, EU:C:2010:701, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 47 Vaikka on myös totta, että unionin toimielimen, elimen tai laitoksen päätösluonteisten tointen on oltava unionin oikeuden yleisten periaatteiden, mukaan lukien suhteellisuusperiaate, mukaisia (ks. vastaavasti tuomio 11.6.2009, Nijemeisland, C-170/08, EU:C:2009:369, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja että siten oikeudellisesti sitovia toimia, joihin sisältyy oikeasuhteisuusarviointi, on paljon, tällaisen arvioinnin tekeminen ei voi vastakohtaispäätelyyn tukeutuen toimia osoituksena siitä, että toimi on luonteeltaan sitova. On nimittäin täysin mahdollista, että asianomainen viranomaisen arvioi toimenpiteen oikeasuhteisuutta useita vaiheita käsittävässä hallinnollisessa menettelyssä ilman, että toimen, jonka on tarkoitus olla menettelyn kuluessa toteutettu toimi, sisältö tämän seurauksena kuitenkin muuttuisi.
- 48 On myös hylättävä valittajien väite, joka koskee sitä, että riidanalaisista toimista on annettu virallinen ilmoitus ja että niistä on ilmoitettu kyseessä oleville luottolaitoksille. Valituksenalaisten määräysten 45 kohdasta nimittäin ilmenee, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että kyseisiä määräyksiä ”ei ole julkaistu vaan EKP on julkaissut kaksi tiedotetta, jotka eivät ole riidanalaisia toimia”. Tällainen päätelmä kuuluu unionin yleisen tuomioistuimen tosiseikoista tekemään arviointiin, joka ei kuulu muutoksenhaussa harjoitetun valvonnan piiriin sitä tilannetta lukuun ottamatta, että tosiseikat on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, mitä valittajat eivät ole väittäneet (ks. vastaavasti määräys 5.2.2015, Kreikka v. komissio, C-296/14 P, ei julkaistu, EU:C:2015:72, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Lisäksi on todettava, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 63 kohdassa, että se, että EKP julkaisee lehdistötiedotteen arvioinnista, jonka mukaan yhteisö on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ei suinkaan merkitse, että EKP on tarkoittanut kyseisen arvioinnin sitovaksi tai että se on jo itsessään sitova.
- 49 Siltä osin kuin on kyse väitteestä, jonka mukaan EKP:n julkinen ilmoitus siitä, että kyseessä olevien luottolaitosten likvidaatiot olivat väistämättömiä, vahvistaisi riidanalaisien tointen sitovuuden, on todettava, ettei kyseinen väite perustu tointen asiasisältöön eikä niiden toteuttajan aikomukseen. Tällainen likvidaatio ei ABLV Bankia koskevan Latvian lainsäädännön mukaisesti myöskään seurannut kyseisistä toimista vaan päätöksestä, jonka kyseisen yhtiön osakkeenomistajat tekivät

sen jälkeen, kun kriisinratkaisuneuvosto oli tehnyt päätöksen, jonka mukaan kriisinratkaisumääräysten soveltaminen ABLV Bankiin ja ABLV Bank Luxembourgiin ei ollut asetuksen N:o 806/2014 mukaan yleisen edun kannalta välttämätöntä.

- 50 Lopuksi on hylättävä väite, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin tukeutui asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan soveltamisen yhteydessä väärään tulkintaan sanasta ”sitova”, kuten erityisesti valituksenalaisten määräysten 48 kohdasta ilmenee. Tässä kohdassa unionin yleinen tuomioistuin nimittäin ainoastaan toisti tribunal d’arrondissement de Luxembourgin 9.3.2018 antaman tuomion perustelun – jossa mainitaan nimenomaisesti, että ”asianosaiset ovat yksimielisiä siitä, että EKP:n ja kriisinratkaisuneuvoston kyseisen asetuksen mukaiset arvioinnit ja toteamukset eivät sido kyseessä olevaa kannetta käsittelevää tuomioistuinta” – sen toteamiseksi, että valittajien itsensä mukaan arvioinnit siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ovat pelkästään tosiseikkoja koskevia arviointeja eikä niillä ole oikeusvaikutusta.
- 51 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäinen valitusperuste on hylättävä.

Toinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

- 52 Valittajat väittävät toisessa valitusperusteessaan, että valituksenalaiset määräykset perustuvat asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan virheelliseen tulkintaan. Toiseen valitusperusteeseen sisältyy lähinnä kahteen ryhmään kuuluvia väitteitä, jotka koskevat yhtäältä mainitun 18 artiklan suppeaa tulkintaa, jonka perusteella unionin yleinen tuomioistuin päätteli, etteivät riidanalaiset toimet ole SEUT 263 artiklassa tarkoitettuja kannekelpoisia toimia, ja toisaalta virhettä, jonka unionin yleinen tuomioistuin valittajien mukaan teki todetessaan, että kyseiset toimet eivät muuttaneet ABLV Bankin ja ABLV Bank Luxembourgin asemaa.
- 53 EKP väittää komission tukemana, että toinen valitusperuste on perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi

- 54 Ennen valittajien toisen valitusperusteen yhteydessä esittämien kahteen ryhmään kuuluvien väitteiden tarkastelemista on esitettävä joitakin alustavia huomautuksia.

– Alustavat huomautukset

- 55 Ensinnäkin on korostettava, että asetus N:o 806/2014 perustuu unionin lainsäätäjän tahtoon estää vuonna 2008 tapahtuneen niin sanotun subprime-kriisin kaltaisten kriisien syntyminen. Tämän vuoksi asetuksen tavoitteena on sen johdanto-osan kahdeksannen perustelukappaleen mukaan sellaisten entistä tehokkaampien kriisinratkaisumekanismien käyttöön ottaminen, jotka ovat välttämättömiä, jotta voidaan välttää vahingot, joita on aiemmin aiheutunut pankkien kykenemättömyydestä jatkaa toimintaansa. Jotta rahoitusvakautta ei vaarannettaisi, tällainen tavoite edellyttää nopeaa päätöksentekoa, kuten kyseisen asetuksen 18 artiklassa säädetyt lyhyet määräajat osoittavat. Tällaista tavoitetta ei näin ollen voida jättää huomiotta tulkittaessa viimeksi mainittua säännöstä sen määrittämiseksi, onko EKP:n arviointi siitä, onko yhteisö kykenemätön

tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, kannekelpoinen toimi kriisinratkaisumenettelyssä, koska tällaisen arvioinnin katsominen päätökseksi voisi vaikuttaa merkittävästi tämän menettelyn nopeuteen.

56 Toiseksi on todettava, että asetuksen N:o 806/2014 86 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jäsenvaltio, unionin toimitus tai luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi SEUT 263 artiklan mukaisesti hakea unionin tuomioistuimelta muutosta kriisinratkaisuneuvoston päätöksiin, ja kyseisessä säännöksessä mainitaan ainoastaan kriisinratkaisuneuvosto eikä mitään muuta unionin toimielintä, elintä tai laitosta. Näin ollen siinä ei mainita lainkaan EKP:tä eikä varsinkaan arviointeja, jotka se voi tehdä siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, mikä näyttää tukevan sitä, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena ei ole ollut antaa EKP:lle päätösvaltaa tässä yhteydessä. Lisäksi siihen, että kriisinratkaisuneuvosto on antanut kriisinratkaisumääräyksen kyseisen asetuksen 18 artiklan 6 kohdan mukaisesti tai päättänyt olla antamatta tällaista määräystä, voidaan hakea muutosta unionin tuomioistuimissa, ja tämän muutoksenhaun yhteydessä EKP:n arviointi siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, voi olla tuomioistuinvalvonnan kohteena.

57 Valittajien esittämiä kahteen ryhmään kuuluvia väitteitä on tarkasteltava näiden seikkojen valossa.

– Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat väitteet, jotka liittyvät asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan tulkintaan

58 Valittajat katsovat lähinnä, että asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohtaa tulkittessaan unionin yleinen tuomioistuin ei ottanut huomioon kyseisen säännöksen toista alakohdtaa, joten se katsoi virheellisesti, että siinä säädetään pelkästään siitä, että EKP toimittaa kriisinratkaisuneuvostolle tosiseikkoja koskevia tietoja ei-sitovalla tavalla, ja että ainoastaan kriisinratkaisuneuvosto on toimivaltainen määrittämään, täytyvätkö kyseisen säännöksen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut kolme edellytystä. Valittajat lisäävät, että se, että yhteisö on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, edellyttää kyseisen asetuksen 18 artiklan 4 kohdassa säädetyn käsitteen määritelmän mukaisesti oikeudellista arviointia ja päättelyä.

59 Valittajat moittivat unionin yleistä tuomioistuinta myös siitä, ettei se ole valituksenalaisten määräysten 46 kohdassa antanut riittävää merkitystä sille toiminnalliselle vastaavuudelle, joka vallitsee yhtäältä arvioinnin siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ja toisaalta kyseisen yhteisön toimiluvan peruuttamisen välillä. Kieltäytymällä toteamasta, että valvontaviranomaisen suorittama arviointi siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, on luonteeltaan sitova, unionin yleinen tuomioistuin kyseenalaisti pankkivalvonta- ja kriisinratkaisujärjestelmän johdonmukaisuuden, sillä asetuksen N:o 806/2014 18 artiklaa on tulkittava siten, että valvontaviranomaisen arvio siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, sitoo kriisinratkaisuviranomaista.

60 Tässä yhteydessä on todettava ensinnäkin, että kriisinratkaisuneuvoston on asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 ja 6 kohdan mukaisesti annettava kriisinratkaisumääräys, joka komission tai tarvittaessa neuvoston on kyseisen asetuksen 18 artiklan 7 kohdan mukaisesti tämän jälkeen hyväksyttävä, ja tällainen määräys voi tulla voimaan ainoastaan, jos kyseiset toimielimet eivät vastusta sitä. Lisäksi kyseisen asetuksen 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a–c alakohdan nimenomaisen sanamuodon mukaan kriisinratkaisumääräys voidaan

antaa vain, jos kolme edellytystä täyttyvät, eli yhteisö on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ei voida kohtuudella olettaa, että yhteisön kykenemättömyys jatkaa toimintaansa on estettävissä kohtuullisessa ajassa, ja kriisinratkaisutoimi on kyseisen asetuksen 18 artiklan 5 kohdan mukaisesti yleisen edun kannalta välttämätön.

- 61 Aluksi on siis korostettava EKP:n ja komission tavoin, että sen vuoksi, että kriisinratkaisumääräyksen antaminen edellyttää edellisessä kohdassa mainittujen kolmen edellytyksen täyttymistä ja että EKP:n arviointi siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, koskee vain ensimmäistä näistä edellytyksistä, tämä arviointi ei määritä ennakolta kriisinratkaisumenettelyn lopputulosta, joka riippuu myös kahdesta muusta edellytyksestä.
- 62 Ensimmäisestä edellytyksestä on todettava, että asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa annetaan EKP:lle ensisijainen – joskaan ei yksinomainen – asema, koska sen tehtävänä on pääsääntöisesti arvioida, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Kriisinratkaisuneuvosto voi myös tehdä tällaisen arvioinnin mutta ainoastaan sen jälkeen, kun se on ensin ilmoittanut EKP:lle aikomuksestaan, ja ainoastaan, jos EKP ei tee kyseistä arviointia kolmen kalenteripäivän kuluessa tämän tiedon vastaanottamisesta. EKP:lle on siis annettu tällaisen arvioinnin tekemiseen ensisijainen toimivalta, joka perustuu – kuten komissio korostaa – EKP:llä valvontaviranomaisena olevaan asiantuntemukseen, koska sen vuoksi, että EKP:llä on tässä ominaisuudessa käytettävissään kaikki vakavaraisuutta koskevat tiedot kyseessä olevasta yhteisöstä, sillä on parhaat edellytykset määrittää kyseisen asetuksen 18 artiklan 4 kohdassa olevan määritelmän, joka koskee sitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ja jossa viitataan muun muassa vakavaraisuustilanteeseen liittyviin seikkoihin, kuten toimilupaedellytyksiin, varojen määrään suhteessa velkojen määrään taikka nykyiseen tai tulevaan velkaantumiseen, perusteella, täyttyykö kyseinen edellytys.
- 63 Tätä tulkintaa tukee EKP:lle asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa asetettu velvollisuus ilmoittaa kriisinratkaisuneuvostolle viipymättä kaikki asiaan liittyvät tiedot, joita tämä pyytää, jos kriisinratkaisuneuvosto aikoo itse arvioida, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Siltä osin kuin on sen sijaan kyse kyseisen asetuksen 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyistä kahdesta muusta edellytyksestä kriisinratkaisuneuvostolla on yksinomainen toimivalta lausua siitä, täyttyvätkö ne.
- 64 Lisäksi asetuksen N:o 806/2014 johdanto-osan 26 perustelukappaleessa vahvistetaan yhtäältä EKP:n, joka on yhteisössä valvontamekanismissa toimiva valvontaviranomainen, ja kriisinratkaisuneuvoston, joka on kriisinratkaisuviranomainen, jaettu toimivalta arvioida, onko luottolaitos kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ja toisaalta kriisinratkaisuneuvoston yksinomainen toimivalta arvioida, täyttyvätkö muut kriisinratkaisumääräyksen antamisen edellytykset.
- 65 EKP:n tehtävänä on siis ainoastaan arvioida ensimmäistä asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyistä edellytyksistä ja ilmoittaa tämä arviointi kriisinratkaisuneuvostolle tai auttaa kriisinratkaisuneuvostoa tällaisen arvioinnin toteuttamisessa, jos tämä on ilmaissut aikomuksensa toteuttaa se itse.

- 66 Näin ollen EKP:n arvioinnilla siitä, ovatko ABLV Bank ja ABLV Bank Luxembourg kykenemättömiä tai todennäköisesti kykenemättömiä jatkamaan toimintaansa, ei nyt käsiteltävässä asiassa ole sellaisenaan sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voisivat vaikuttaa valittajien etuihin muuttamalla niiden oikeusasemaa selvästi, koska kyseistä tilannetta voivat muuttaa ainoastaan kriisinratkaisumääräyksen antaminen ja sen voimaantulo sekä asetuksen N:o 806/2014 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kriisinratkaisuvälineiden täytäntöönpano. Kriisinratkaisumenettelyä on siis pidettävä monitahoisena hallinnollisena menettelynä, johon osallistuu useita viranomaisia ja jossa ainoastaan lopputulos, joka seuraa siitä, että kriisinratkaisuneuvosto käyttää toimivaltaansa, voi olla kyseisen asetuksen 86 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun tuomioistuinvalvonnan kohteena.
- 67 Toisin kuin valittajat väittävät, EKP:n suorittama arviointi asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettusta edellytyksestä ei ole sitova toimi, eikä se etenkään aseta kriisinratkaisuneuvostoa tilanteeseen, jossa se olisi harkinnassaan sidottu kyseiseen arviointiin. Arvioinnissaan EKP nimittäin joko katsoo, että yhteisö on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, mistä seuraa kyseisen asetuksen 18 artiklassa säädetyn menettelyn aloittaminen, tai se katsoo, ettei näin ole, jolloin menettelyä ei aloiteta. Mikään kyseisen säännöksen sanamuodossa ei viittaa siihen, että kriisinratkaisuneuvostolla ei olisi jommassakummassa näistä tilanteista harkintavaltaa sen suhteen, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa.
- 68 Ensimmäisessä niistä tilanteista, jotka mainitaan edellisessä kohdassa, ei ole poissuljettua – kun otetaan huomioon EKP:n ilmoittama arviointi ja sen perustana oleva asiakirja-aineisto –, että kriisinratkaisuneuvosto ei yhdy tai ei kaikilta osin yhdy EKP:n analyysiin tai että se havaitsee siinä sääntöjenvastaisuuden, joka sen on näin ollen korjattava, jotta vältettäisiin se, että unionin tuomioistuimet tarvittaessa myöhemmin toteavat sääntöjenvastaisuuden asetuksen N:o 806/2014 86 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun kumoamiskanteen yhteydessä. Tässä yhteydessä on painotettava sitä, että – kuten tämän tuomion 62 kohdassa on muistutettu – kriisinratkaisuneuvosto on silloin, kun se niin päättää, toimivaltainen arvioimaan mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista edellytyksistä ensimmäisen edellytyksen ja että se voi siten tässä tarkoituksessa hyödyntää EKP:n sille toimittamia asiakirjoja.
- 69 Se, että EKP on alan asiantuntija ja tuntee kyseessä olevaa yhteisöä koskevat vakavaraisuustiedot, johtaa tosin käytännössä siihen, että kriisinratkaisuneuvosto todennäköisesti yhtyy useimmiten EKP:n arviointiin. Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 111 kohdassa, on kuitenkin niin, että vaikka ei ole ”mitään estettä katsoa, että EKP:n arvioinnilla on tiettyä arvovaltaa (auctoritas) sanan perinteisessä merkityksessä ja ettei kriisinratkaisuneuvosto voi jättää sitä huomiotta eikä hylätä sen sisältöä täysin kritiikittä”, ”tämä ei kuitenkaan tarkoita, että kyseisellä arvioinnilla olisi myös toimielinten välisissä suhteissa sovellettaville oikeudellisille päätöksille ominaista muodollista voimaa (potestas), joka tarkoittaa sitä, että yksi toimielin ei voi aineellisesti poiketa siitä, mitä toinen toimielin on sopinut tai päättänyt”.
- 70 Myöskään toisessa niistä tilanteista, jotka mainitaan tämän tuomion 67 kohdassa, EKP:n arviointi ei sido kriisinratkaisuneuvostoa oikeudellisesti. On totta, että kun EKP toteaa, että kyseessä oleva yhteisö ei ole sellaisessa tilanteessa, että se olisi kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, kriisinratkaisuneuvostolle ei toimiteta arviointia eikä kriisinratkaisumenettelyä siis aloiteta, koska asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan

kolmannessa alakohdassa säädetään, että EKP:n on ilmoitettava arviointinsa komissiolle ja kriisinratkaisuneuvostolle vain, jos se arvioi, että yhteisö on kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa.

- 71 Sillä, miten EKP arvioi asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa säädettyä edellytystä, ei siis ole sitovaa vaikutusta kriisinratkaisuneuvostoon nähden, ja näin on etenkin sen vuoksi, että kriisinratkaisuneuvoston on kyseisen arvioinnin vastaanotettuaan itse arvioitava mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetun edellytyksen tarkastelun yhteydessä, voidaanko kohtuudella olettaa, että kyseessä olevan yhteisön kykenemättömyys jatkaa toimintaansa on estettävissä muilla toimenpiteillä.
- 72 Toiseksi valittajien väitteistä, jotka perustuvat luottolaitosten valvonnan ja kriisinratkaisun väliseen eroon, on EKP:n tavoin todettava, että EKP:llä on asetuksen N:o 1024/2013 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen merkittävien yhteisöjen ja ryhmien, kuten nyt käsiteltävässä asiassa ABLV Bankin ja ABLV Bank Luxembourgin, valvontaviranomaisena lähtökohtaisesti parhaat edellytykset arvioida, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa. Kuten tämän tuomion 62, 68 ja 70 kohdassa on muistutettu, asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 1 kohdassa ei kuitenkaan anneta EKP:lle yksinomaista toimivaltaa tehdä tällaista arviointia, koska kriisinratkaisuneuvosto voi myös tehdä arvioinnin ilmoitettuaan EKP:lle aikomuksestaan tehdä näin ja edellyttäen, että EKP ei tee arviointia kolmen kalenteripäivän kuluessa tämän tiedon vastaanottamisesta.
- 73 Lisäksi EKP:n osallistuminen asetuksen N:o 806/2014 18 artiklassa säädettyyn menettelyyn ei perustu niinkään valvonta- ja kriisinratkaisutehtävien erottamiseen vaan pikemminkin kyseisen toimielimen erityiseen asiantuntemukseen, joka sillä valvontaviranomaisena on. Näin ollen on todettava, että vaikka pankkilainsäädännössä tehdään ero luottolaitosten valvonnan ja kriisinratkaisun välillä ja siinä säädetään tätä varten EKP:n ja kriisinratkaisuneuvoston tehtävien erottamisesta, tällä kahtiajaolla ei ole vaikutusta siihen, minkä luonteisena on pidettävä EKP:n arviointia siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, vaan tämä arviointi on edelleen valmisteleva toimi.
- 74 Väitteestä, joka perustuu siihen, että arvioinnin siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ja kyseisen yhteisön toimiluvan peruuttamisen välillä on toiminnallinen vastaavuus, on muistutettava, että unionin yleinen tuomioistuin on vastauksena tähän väitteeseen korostanut valituksenalaisten määräysten 46 kohdassa, että vaikka tällainen arviointi voi perustua siihen, etteivät asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaiset toimilupaa koskevat edellytykset enää täyty, kyseiset kaksi tointa eivät vastaa toisiaan.
- 75 Tältä osin on todettava, että vaikka on totta, että asetuksen N:o 806/2014 18 artiklan 4 kohdan mukaan yhteisön on katsottava olevan kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, jos se on yhdessä tai useammassa kyseisessä säännöksessä mainituista tilanteista, arviointi siitä, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, ei edellytä muodollisesti päätöstä siitä, onko kyseisen yhteisön toimilupa peruutettava. Tästä seuraa – toisin kuin valittajat väittävät –, että edellisessä kohdassa mainittu argumentti ei millään tavoin merkitse sitä, että sen arvioiminen, onko yhteisö kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, kuuluisi yksinomaan ja väistämättä EKP:lle valvontaviranomaisena, joten kriisinratkaisuneuvosto voi kriisinratkaisuviranomaisena myös suorittaa kyseisen arvioinnin.

– Valittajien esittämät toiseen ryhmään kuuluvat väitteet, jotka liittyvät ABLV Bankin ja ABLV Bank Luxembourgin oikeusaseman muuttumiseen

- 76 Valittajat esittävät tältä osin kolme väitettä.
- 77 Valittajat väittävät ensinnäkin, että ABLV Bankin ja ABLV Bank Luxembourgin asema muuttui, kun EKP julkaisi arviointinsa, jonka mukaan ne olivat kykenemättömiä tai todennäköisesti kykenemättömiä jatkamaan toimintaansa. Aluksi on kuitenkin todettava, että valittajat eivät ole tältä osin esittäneet yksityiskohtaista tietoa. Joka tapauksessa on niin, että vaikka on mahdollista, että arvioinnin julkaiseminen on vaikuttanut kyseisten yhteisöjen tilanteeseen ja erityisesti niiden taloudelliseen tilanteeseen, se ei sen sijaan ole muuttanut niiden oikeusasemaa millään tavoin.
- 78 Siltä osin kuin on toiseksi kyse valittajien väitteestä, joka koskee valituksenalaisten määräysten 47 kohtaa, on riittävää todeta, että väite perustuu kyseisen kohdan virheelliseen tulkintaan. Valittajien väitteen, joka perustuu väitettyyn erilaiseen sanamuotoon EKP:n internetsivustolla julkaistussa ilmoituksessa ja riidanalaisissa toimissa, hylkäämiseksi unionin yleinen tuomioistuin tyytyi muistuttamaan, että mainittujen määräysten 32–36 kohdasta ilmenee, että kyseiset toimet on asiasisältönsä puolesta luokiteltava valmisteleviksi toimenpiteiksi.
- 79 Kolmanneksi valittajat katsovat, että unionin yleinen tuomioistuin teki virheen tukeutuessaan sellaiseen oikeuskäytäntöön, jolla ei ole merkitystä sen vuoksi, että se koskee ainoastaan tilanteita, joissa kyseessä olevat toimet eivät ole sitovia, mistä ei ole kyse nyt käsiteltävässä asiassa.
- 80 Tältä osin on todettava, että vaikka oikeuskäytäntö, johon kyseisessä väitteessä viitataan, perustuu – kuten valittajat väittävät – nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevista olosuhteista poikkeaviin olosuhteisiin, sillä on kuitenkin merkitystä ratkaistaessa, ovatko riidanalaiset toimet kannekelpoisia toimia vai eivät. Erityisesti se lähtökohta, johon kyseinen väite perustuu, eli se, että riidanalaiset toimet ovat sitovia, on virheellinen, kuten kyseisen valitusperusteen yhteydessä esitettyjen ensimmäiseen ryhmään kuuluvien väitteiden tarkastelusta ilmenee.

– Toista valitusperustetta koskeva päätelmä

- 81 Koska valittajien toisen valitusperusteen yhteydessä esittämät molempiin ryhmiin kuuluvat väitteet on hylätty, toinen valitusperuste on hylättävä.

Päätelmä

- 82 Koska kumpaakaan valitusperustetta ei ole hyväksytty, valitukset on hylättävä kokonaisuudessaan.
- 83 Komission vaatimuksesta, jonka mukaan unionin tuomioistuimen on selvennettävä kahta valituksenalaisten määräysten 34 kohtaan liittyvää seikkaa, on muistutettava, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 40 artiklasta sekä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 129 ja 132 artiklasta, joita sovelletaan valituksen käsittelyyn unionin tuomioistuimessa työjärjestyksen 190 artiklan nojalla, ilmenee yksiselitteisesti, että väliintulijan vaatimusten tarkoituksena voi olla ainoastaan jonkin asianosaisen vaatimusten tukeminen kokonaan tai osittain. Vaatiessaan unionin tuomioistuinta selventämään valituksenalaisten määräysten 34 kohtaa komissio menee EKP vaatimuksia pidemmälle, koska EKP on ainoastaan vaatinut valitusten hylkäämistä ja valittajien velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Komission esittämä vaatimus on näin ollen jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

- 84 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan on niin, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista. Kyseisen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Lisäksi kyseisen työjärjestyksen 140 artiklan 1 kohdan, jota myös sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, mukaan jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 85 Koska EKP on vaatinut valittajien velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja nämä ovat hävinneet asian, ne on veloitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan EKP:n oikeudenkäyntikulut. Komissio, joka väliintulijana tukee EKP:tä, vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Valitukset hylätään.**
- 2) **Euroopan komission vaatimus, jonka mukaan unionin tuomioistuimen on korvattava unionin yleisen tuomioistuimen 6.5.2019 antaman määräyksen ABLV Bank v. EKP (T-281/18, EU:T:2019:296) ja 6.5.2019 antaman määräyksen Bernis ym. v. EKP (T-283/18, ei julkaistu, EU:T:2019:295), jotka ovat valitusten kohteena, 34 kohdassa esitetyt päätelmät muilla päätelmillä, jätetään tutkimatta.**
- 3) **ABLV Bank AS veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut asiassa C-551/19 P.**
- 4) **Ernests Bernis, Oļegs Fiļs, OF Holding SIA ja Cassandra Holding Company SIA veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut asiassa C-552/19 P.**
- 5) **Euroopan komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset